

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. — — — JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri pošt. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

VZROKI NEUSPEHA ŠPANSKE REVOLUCIJE

Polom revolucionarjev je zakrivila vstaja v Jaci — Komunistični prevratni načrti — Major Franco odpotuje v Argentino

Pariz, 22. decembra. »Tempo« objavlja zanimivo poročilo svojega dopisnika v Madridu o vzrokih poloma španske revolucije. Dopisnik pravi, da je kapetan Bangalan tri dni predgodaj organiziral upor v Jaci, zaradi česar je bila vlada o revolucionarnem pokretu v vojski še pravočasno obveščena.

Revolucionarji so oborožili delavstvo v Madridu, ki pa ni prejelo pravočasno povelja za oborožen upor. List naglašja, da velik del armade simpatizira z uporniki, čeprav je po večini za kralja, kar najbolj dokazuje dejstvo, da so letala poslana na lov za majorjem Francom, omogočila da je pobegnil na Portugalsko.

Topničarji so v borbi proti upornikom

na letališču Quatro Vientos streljali preko njihovih glav. Vse te podrobnosti dokazujejo, da presenečenja niso izključena in da vlada ni tako močna, kakor se zdi.

London, 22. decembra. Iz Barcelone poročajo, da so sodelovali pri zadnjih revolucionarnih dogodkih v Španiji tudi komunisti. Republikansko gibanje so podpirali v nadi, da bodo pozneje vrgli sedanji vladni režim ter se polastili končne vlade sami. Namesto kralja bi proglasili sovjetsko republiko. Gibanje so vodili agenti iz Sovjetske Rusije. Kljub temu, da so republikanci proti komunistom, so se trenutno zvezali z ekstremističnimi krogi. Dogodki na letališču Quatro Vientos, v Huesci in Aragonu so pokazali velik vpliv komunistov, kar je

zelo vznevoljilo republikanske kroge. Major Franco, ki je ubežal z letalom na Portugalsko, je znan kot vnet pristaš komunistov. Na njegovem letalu je rdeč krog.

Lizbona, 22. decembra. Včeraj je izredni ministrski svet sklenil, da dovoli španskim revolucionarnim častnikom, ki so pribežali na Portugalsko, odhod v inozemstvo. Major Franco ter Rada sta prejela potne listine za Francijo, Nemčijo, Argentino in Urugvaj. Odpotovala bosta najprej v Argentino ter od tu pozneje v Evropo. General Lelano odpotuje v Francijo in Nemčijo.

Madrid, 22. decembra. Španske parlamentarne volitve bodo 8. marca. Vojno stanje ostane v veljavi do konca marca.

Sklicanje splošne razorožitvene konference

Pomemben govor angleškega zunanjega ministra — Cecilov poziv k razorožitvi

London, 22. decembra. Zunanji minister Henderson je sredi govora po radiju o bodoči razorožitveni konferenci. V svojem govoru je naglašal, da bo bržkone že na prihodnjem januarjem zasedanju sveta Društva narodov določen dan splošne razorožitvene konference. V teku enega leta bo morda sklenjena še prva pogodba, na podlagi katere bodo reducirane vse vojske na kopnem, vojne mornarice in vojno zrakoplovstvo. Povdarjal je, da se svet nahaja v prehodni dobi, v kateri ima izbirati med vojno in mirom in odločiti o svoji nadaljnji bodočnosti.

London, 22. decembra. Vikomt Cecil je objavil po Društvu narodov poziv k razorožitvi.

Poziv pravi: »Leto 1931 bo kritično za Društvo narodov, ker bo svetovno javno mnenje v tem letu odločilo, ali bo razorožitvena konferenca 1. 1932. resnica ali pa samo farsa. Če ne bo razorožitvena konferenca sklenila pogodbe, ki bo enkrat za vselej onemogočila oborožitveno tekmoval-

nje in omejila oboroževanje, kakor določa čl. 8 statuta Društva narodov in kakor so obljubili zavezniki premaganim državam ob sklepu versailleske pogodbe, bo vsa mirovna stavba prišla v nevarnost.«

O načrtu razorožitvene konference pravi Cecil, da ni perfekten, da pa lahko služi za podlago dejanski razorožitvi. Za nadaljnji razvoj razorožitvenega problema bo največjega pomena, če bo javnost o tem vprašanju točno poučena in pripravana o potrebi splošne omejitve oboroževanja ter zahtevala, naj v razorožitveni pogodbi določijo najnižje številke.

Newyork, 22. decembra. AA. Senator Root, predsednik Carnegiejeve komisije za mednarodni mir, je opozoril na to, da so zastopniki velikih držav po končani svetovni vojni pozvali Nemčijo, naj se razoroži, ker bo tej razorožitvi sledila obča razorožitev vseh držav. Enajst let po tej svetovni razorožitvi Nemčije bi bilo umestno, da vsi narodi z Zedinjenimi državami vred uredijo svoje svoječasne načrte.

Izgredi zaradi draginje v Berlinu

Napad množice na tržnice — Pacifistična demonstracija — Komunistični izgredi pred praškim poslaništvom

Berlin, 22. decembra. Pred božičnimi prodniki se je zanimanje za politične dogodke nekoliko poleglo. Kljub temu je v Berlinu zelo nemirno. Velika beda širokih ljudskih slojev je prišla do izraza na več tržiščih, kjer so delavske žene burno demonstrirale proti vsebolj naraščajoči draginji. V Moabitu je razjarjena množica napadla tržnico ter jo oplenila. Policija je imela veliko posla, da je pregluhalo žensko.

V zapadnem delu Berlina je bila v soboto zvečer velika pacifistična de-

monstracija proti filmu »Fredericus rex«, ki ga smatrajo za militarističnega, čeprav je zgolj zgodovinskega značaja.

Policija je morala ponovno intervenirati ter je aretirala več oseb. Isto noč so komunisti razbili okna na grškem poslaništvu ter ga preplepili z letaki, v katerih protestirajo proti eksekuciji dveh komunistov v Grčiji. Proti tej usmrtni je protestiral tudi profesor Einstein, ki pa je prejel od grške vlade zelo neuljuden odgovor.

Hitler v službi kapitalizma

Težki očitki proti Hitlerju in njegovim pristašem — Od narodnega socializma je ostalo samo še ime

Berlin, 22. decembra. Da odpor proti narodno-socialističnemu pokretu čim dalje bolj narašča, dokazuje tudi zborovanje, ki ga je sklicala te dni Nemška zveza in ki se ga je udeležilo več tisoč ljudi. Na zborovanju je govoril kapetan Mücke, bivši poveljnik »Emden«, o svojih izkušnjah v Hitlerjevi stranki. Mücke, ki je več let zavezal vodilno stališče v stranki, je izredno ostro kritiziral razmere v njej ter poudarjal, da je popolnoma zašla v vode gotovih kapitalističnih krogov in da ni od socializma ohranila ničesar drugega kakor samo ime. Obenem je podal tudi karakteristiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja tliki, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler neprestalno kolebala sem in tja, da ne izpolnjuje svojih obljub in da ni sposoben uveljaviti se proti podrejenim voditeljem Narodno-socialistična stranka se je pod njegovim vodstvom popolnoma oddaljila od svojega prvotnega programa. Število volivcev stranke je sicer naglo naraslo, toda prava narodno-socialistična stranka se je skrčila na minimum. Jedro pokreta tvori samo napačni oddelek, čegar 40 tisoč članov čuti in misli povsem drugače kakor Hitler in ostalih 6 milijonov volivcev. To so še vedno prepričani revolucionarni socialisti. Proti pričakovanju ni prišlo na zborovanje do

nobene incidenta, ker so narodni socialisti izdali geslo proti posetu shoda.

Berlin, 22. decembra. Tukajšnja trgovska in industrijska zbornica je pozvala nemške politike, naj s svojimi izjavami ne rušijo kredita nemške države v inozemstvu.

Berlin, 22. decembra. Komisija v Posarju je prepovedala predvajanje filma »Na zapadu nič novega«, češ da ogroža javni mir in red.

Al Capone nastopi v filmu

Chicago, 22. dec. AA. Znani tihotapec Al Capone bo nastopil v velikem filmu, ki naj predloči ponovno življenje v Chicagu. Film bo skušal ovrči govorice o slabem življenju čikaških meščanov. Al Caponev brat je bil obsojen na tri leta ječe, ker ni plačal predpisanih fiskalnih tak.

Omejevanje naseljevanja v Argentini

Buenos Aires, 22. decembra. Ker je v Argentini brezposelnost zelo narasla, je bil v izum za polovanje v Argentino povišan od 3 na 38 dolarjev.

Dr. Curtius v Gornji Šleziji

Berlin, 22. decembra. AA. Včeraj se je zunanji minister dr. Curtius vrnil s svoje poti v Gornjo Šlezijo. Dr. Curtius je imel v Gornji Šleziji več sestankov z zastopniki prebivalstva in se z njimi razgovarjal o prihodnjem zasedanju sveta Društva narodov v Ženevi. Nemški minister za zunanje zadeve je v teku teh razgovorov izjavil, da misli vedno nacionalno, kadar se v Ženevi izvaja mednarodno.

Revolucija v Venezueli

Bogota (Columbia), 22. decembra. AA. Listi poročajo o revolucionarnem pokretu v južnopacifičnih pokrajinah Venezuele. 300 upornikov je v Labateri razorožilo vladne čete. Uporniki so ubili visoke funkcionarje in zanetili ogenj v mestni hiši, kjer so pogoreli vsi javni arhivi. Vlada je izdala komuniste, v katerem pravi, da gre za razbojništvo in da neredom ni pripisati revolucionarnih namenov.

Bolezen Poincareja

Pariz, 22. decembra. Zdravstveno stanje Poincareja je bilo ponoči neizpremenjeno. Bolnik potrebuje še vedno popoln mir.

Občinske volitve v Budimpešti

Budimpešta, 22. dec. Včeraj in danes se vrše v Budimpešti občinske volitve. Do sredi je glasovalo od 292.588 volilnih upravičencev 159.949 ali 55%.

Izročitev političnih zločincev

Turčiji
Atene, 22. dec. Ministrski predsednik Venizelos je izjavil v parlamentu, da bodo vsi politični nasprotniki Kemal pše, ki so pobegnili v Grčijo, izročeni Turčiji.

Smrt ameriškega poslanika

Haagu
Haag, 22. dec. AA. Tukajšnji poslanik Zedinjenih držav Diekema je po operaciji nenadoma umrl.

Izprememba v vodstvu ruskih komunistov

Moskva, 22. dec. Agencija Taas javlja, da so bili Tompski, Dagodov ter Isinski odstavljene kot pomočniki predsednika vrhovnega gospodarskega sveta. Tompski je skupno z Rykovim vodil opozicijo proti Stalinu. Kakor poročajo, bo Rykov imenovan za sovjetskega poslanika v Londonu.

Katastrofa v Kattegatu

Kopenhagen, 22. decembra. AA. Po najnovejših vesteh je zahtevala nesreča, ki se je pripetila v Kattegatskem zalivu finskim parnikom »Oberon« in »Arcturus«, 43 človeških žrtev. Oba parnika sta se potopila. Med žrtvami je angleški šampijon Douglas.

Tragična smrt bančnika

Bruselj, 22. dec. AA. V pisarni zelo bogatega bančnika Barmanna je došla do prepira med lastnikom banke in njegovim levtinskim komitentom do ostrega spora, v katerem je poslednji oddal na Barmanna več revolverjskih strelcev Barmann se je branil, iztrgal napadalca revolver iz rok in ga ustrelil, nato pa se sam zgrudil mrtve na tla.

USA za brezposelne

Washington, 22. decembra. Kongres je bil odgođen za dva tedna. Pred odgoditvijo je dovolil 311 milijonov dolarjev kot izredne podpore za brezposelne.

Nov političen proces v Rimu

Američanka De Bosis in tovariši pred izrednim tribunalom zaradi zarote proti fašističnemu režimu

Rim, 22. dec. Danes se vrši pred izrednim sodiščem v Rimu razprava proti Američanki ge. De Bosis ter proti osmim drugim osebam, obtoženim, da so pripravljale oborožen upor proti sedanjemu režimu. Sin omenjene Američanke Lauro De Bosis bo sojen v odsotnosti, ker je ubežal v Švico. Razprava bo v justični palači, pred katero stoji spomenik Caourja, ki je za edinstvo in ustavo Italiji storil več kakor vsak drug Italijan. Za zločine, katere dolže ob-

tožence, je določena kazen od 15 do 30 let. Razsodba bo izrečena najbrže že nocoj. Obtožence tudi dolže, da so širili po Italiji tajna pisma. Sodišče obstoji iz častnikov fašistične milice in je isto, ki je obsodilo svoječasnno tržaške Slovence na smrt. Med obtoženimi so tudi profesor Renzo Rendi, Mario Vinciguerra ter gospa Olga Tentori. Večina zagovornikov je liberalnega in marksističnega prepričanja.

Vulkanska katastrofa na Javi

Po izbruhu vulkana so nastale velike povodnji, ki so onemogočile beg prebivalstva — Doslej že 700 človeških žrtev

Rotterdam, 22. dec. Kakor poročajo z otoka Jave, je prišlo, ko je pričela prodirati lava vulkana Merapija, do strahovitih prizorov med prebivalstvom. Po erupciji so nastale velikanske povodnji, ki so na več krajih odnesle mostove tako, da prebivalstvo ni moglo pobegniti. Vsi vodovodi so bili uničeni.

Amsterdam, 22. decembra. Po zadnjih vesteh z Jave je število ljudi, ki so iz-

gubili pri izbruhu vulkana Merapija življenje, naraslo na 700. Boje se, da to še ni končno ugotovljeno število človeških žrtev. Vulkan Merapi še vedno z vso silo deluje in se iz njegovega žrela dvigajo ogromni oblaki dima in pepela. Izbruh vulkana Merapija je ena največjih vulkanskih katastrof, ki je kdaj zadela otok Javo.

Železniška nesreča pri Beogradu

Med Vlajkovicem in Jabučem je skočil s tira potniški vlak — En železniški uradnik ubit, 6 potnikov težko ranjenih, 4 pa lahko

Beograd, 22. decembra. M. Iz kabineta ministrstva za promet je bila izdana naslednja objava:

Danes 22. decembra t. l. okoli 4.45 je pri 30 km med Hajkovcem in Jabučem skočil s tira vlak št. 311 in sicer lokomotiva s tenderjem, ki sta se prevrnila na levo stran v smeri vožnje. Službeni voz št. 2011 in salonski vagon št. 1 sta se razbila. Vsi naslednji vagoni so skočili s tira ter se močno poškodovali. Ob tej priliki je bil ubit železni-

ški uradnik Viljem Torbas iz Sarajeva, težko ranjenih je bilo 6 potnikov, laž je pa 4. Odrejena je bila takoj komisija, da odpravi na mesto nesreče in preišče njene vzroke. Nesreča se je pripetila na ovinku ter se njen vzrok ni mogel takoj ugotoviti. Na tem delu proge, tako zvanem »žutem brdu«, je zelo spolzko in predstavlja ta del najopasnijši oddelek na progi med Vlajkovcem in Obrenovcem. Dela za očiščenje proge so se takoj začela.

Reševanje potopljenega italijanskega letala

Rim, 22. dec. V bližini Spezie so skušali dvigniti potniško letalo »City of Rome«, ki se je potopilo tamkaj l. 1929. Tedaj je ugotovilo sedem oseb. Ko so dvignili letalo iz morja, so se zaradi prevelike teže odtrgale vrvi ter je padlo zopet v morje. Letalo je svoječasno izvrševalo potniško službo med Londonom in Indijo.

Zima v Italiji

Milan, 22. decembra. AA. V mnogih naselbinah Dolomitov je temperatura padla na 23 stopinj pod ničlo.

Pogumna letalka

Rim, 22. decembra. AA. Nemška letalka Marga von Etzdorf je nedavno tega podelila z malim letalom iz Berlina preko Francije in Afrike do Kanarskega otočja. Na povratku jo je zadela težka nezgoda. Morala je pristati v južni Siciliji. Polomljeno letalo se prepeljalo v Catanijo.

Italijanski polet v Južno Ameriko

Rim, 22. decembra. Listi poročajo iz Cartagene, da se je 14 italijanskih vodnih letal, ki so na poti preko Oceana v Brazilijo pod vodstvom zrakoplovnega ministra Balba zopet zbralo v Los Alcanzaru, odkoder bodo danes letela dalje v Kenito.

Nova italijanska križarka

Genova, 22. dec. AA. V ladjedelnici Ansaldo so krtili lahko križarko »Bartolomeo Colleone«.

Nesreča danske ladje

Hamburg, 22. decembra. AA. Gosta megla, ki leži nad Hamburgom in spodnjo Labo onemogoča redno plovbo. Več ladij se je poškodovalo. Danska motorna ladja »Malaya« je zadela v hamburškem pristanišču v veliki ameriški potniški parnik »George Washington«. Danska ladja se je pri tem hudo poškodovala.

Obsodba japonskega ministra zaradi korupcije

Tokio, 22. decembra. Bivši prosvetni minister Išida Kobaši je bil obsojen zaradi korupcije na 10 mesecev ječe in 10 tisoč jenov globe. Bivši načelnik železniskega ministrstva Sango Satako, ki je bil član Tanakovega ministrstva, je bil iz istih razlogov obsojen na 8 mesecev ječe.

Novi nemški bankovci

Berlin, 22. decembra. Državna banka je izdala nove bankovce, od katerih so bili prvi izdani v promet po 20 mark. V nekaj tednih bodo izdani v promet bankovci po 10 mark, dočim se bankovci po 50, 100 in 1000 mark še izdelujejo. Slike na bankovcih predstavljajo ugledne osebnosti iz kmetijstva, obrti, trgovine, industrije, znanosti in umetnosti. Bankovci po 20 mark nosijo sliko Wernera Siemens, ki je bil znamenit fizik in inženjer ter se je odlikoval zlasti v elektrotehnikah. Rojen je bil l. 1816, umrl pa l. 1892. Bankovci po 10 mark imajo sliko Albrehta Thiera, ki je bil ustanovitelj racionalnega kmetijstva ter kmetijskega pouka v Nemčiji. Rojen je bil l. 1752, umrl pa je l. 1828.

Letalski promet med severno in južno Afriko

London, 22. decembra. Dne 12. januarja bodo pričela opravljati zračno službo med Heliopolisom in Capetownom tri letala tipa »Vickers Victoria«, kakršna so svoječasno izvedla evakuacijo inozemcev iz Kabula. Letala bodo prevzajala domače čete na orožne vaje. Vsako je opremljeno z dvema strojema »Napier Lion« po 450 konjskih sil ter bo lahko nosilo posameznika do 23 vojakov s polno opremo. Letala bodo razvijala brzino do 80 milj na uro ter letela preko Kartuma, Malakata, Jube, Entebbe, Narobija, Tabore, Abercorn, Brokenhilla, Livingston, Bulawaja, Pretorije, Bloemfonteina in Beaufortwesta do Capetowna. V Capetownu bodo dospela 7. februarja ter se vrnila po nekoliko izpremenjeni poti 11. februarja.

BORZE

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 22.695 — 22.755 (22.725). — Berlin 13.435 — 13.465 (13.45). — Bruselj 786.25 — 789.25 (787.75). — Budimpešta 986.5 — 989.5 (988.—) — Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9). — Dunaj 793.30 — 796.30 (794.80). — London 273.60 — 274.40 (274). — Newyork 56.305 — Pariz 221.76. — Praga 167.17 — 167.97 (167.57). — Trst 295.40.

INOZEMSKA BORZA
Curih. Beograd 9.1260. Pariz 20.2325. London 25.0025 Newyork 514.775. Bruselj 71.94. Milan 26.96—26.955. Madrid 54.80. Amsterdam 207.325. Berlin 122.72—122.72. Dunaj 72.525. Stockholm 38.20. Sofija 3.73. Praga 15.29. Varšava 57.75. Budimpešta 90.20. Bukarešta 3.06.

Vročica kri

Roman.

Niti trenutek ni mislila Zeldi na to, da bi se pustila zapreti v poboljševalnico. Vs' dvomi in neznanost napetost zadnjih dni so bili izginili. Zeldi je bedela, tekala, e po sobi sem in tja, a njene misli so drvele v galopu, drvele so nepretrgoma. Hotela je bežati. Toda sirota n. imela nobenega prijatelja, nobenega zaupnika, ki bi ji mogel pomagati.

Dež je ves dan bobnal po oknu. Ob štirih je prišel sluga z njenimi kovčgi. Teta Mary je prinesla njene obleke in čevlje nazaj, sama jih je spravila v kovčeg, ga zaklenila in vzela ključ s seboj.

Proti večeru je postalo dekle čudovito mirno. Nekaj minut po tem, ko je slišala teto prihajati doli, se je po prsih približala vratom. Previdno in pripravljena na vse, je stopila k omari v sobi gospe Burgessove in vzela iz nje čevlje, star plašč, jopico in čepico. Mislija je za vsak slučaj celo na dežnik. Vse to je odnesla v svojo sobo in skrila. Ob desetih je slišala, kako prihajata teta in stric gori. V naslednjem hipu je zavladala v hiši grobna tišina. Zeldi je spretno pristavila lestvo. Brž je obklesala tetino obleko in splezala zadnjič po lestvi doli v temo.

Nobenega Mihaela ni bilo pod oknom, da bi jo prestregel. Tiho se je prikradla skozi črno noč in dež do vrat v ograji in končno je stopila na cesto. Nekaj korakov in stala je pred tiho, zaklenjeno Mihaelovo hišico. On in njegova mati sta že spala. Polnoč ni bila več daleč.

Sklenila je raje prej telefonirati. Toda gostilne in kavarne so bile večinoma že zaprte. Torej ji ni kazalo drugega, nego opustiti to misel. Hitela je dalje, od ene ulice do druge. Bala se je, da bi je kdo ne spoznal, njej je izvoščka, pa je kmalu izstopila in hitela peš do Bush-Streeta. Ulice so bile prazne in gladke, tlak se je svetil od mokrote in luči so odsevale v njem. Nekdo jo je nagovoril, pa je pospešila korake in mu ušla. Bilo jo je malo sram, ko je prispela pred hotel. Tetin plašč ji je bil predolg, podvihala in pripela si ga je bila, toda ena igla je med potjo popustila in tako se je vlekla za njo moker in zamazan. Tudi čepica, ki ji je čepela vrh glave, je bila komična. Pogledala je srepo vratarja za puhtom in vzdržala njegov radovedni pogled, toda glas ji je odpovedal, ko je vprašala po dr. Boylstonu; morala je ponoviti ime.

Fullerjevo poslopje je stalo na križišču dveh cest. Bila je stara, mračna hiša za državne pravdnike, zdravnike, zavarovalnice in agenture. Hreščeče dvigalo je vozilo v pogrebem tempu do četrtega in obenem najvišjega nadstropja. Stopnišče je bilo na prepihu in ni imelo nobene preproge. Tudi hodniki niso bili pogrnjeni s preprogami in lesena tla so škripala pod vsakim korakom.

Cez dan Zeldi to ni posebno motilo, toda zvečer, če zdravnika ni bilo pri nji, jo je bila groza same v veliki, doneči baraki in bala se je. Točno ob šestih zvečer je prihajala vsak dan pomotalka, da je pospravila, in dušeci prah je prodiral pogosto do Zeldine sobe. Ponoči jo je opetovano prebudil nepojmljiv ropot, ki se je razlegal v grobni tišini strahotno po hiši. Zdravnikovo uradno stanovanje v tem mračnem poslopju ji je bilo dobrodošlo zavetišče v oni temni decemberski noči, ko je pobegnila iz stricve hiše. Na nekaj vrstic, ki jih je bila načelkala spodaj pri vratarju hotela, je Boylston nemudoma prihitel iz svoje sobe in jo je takoj odpeljal v Fullerjevo hišo, da bi mogel nemoteno in neopaženo govoriti z njo. Peljala sta se v stari kočiji in Zeldi se je spominjala, kako je ključetoma na mokrem tlaku spodrsnilo. Potem one štiri tesne sobe, kjer je dišalo po etru in desinfekcijskih sredstvih, steklene omare, polne blestečih, ostudnih jeklenih instrumentov. Toda Zeldi se je čutila navzlic radostnemu sprejemu strašno osamljeno in dr. Boylston je tiho zaprl vrata, da se je lahko v miru izjokala.

Vse, kar je prišlo potem, je sledilo avtomatično. Vedela je že vnaprej, da bo zdravnik prijazen, da bo razumel njeno gorje in se potrudil olajšati ji bridro usodo. Zatrjeval ji je, da bi bilo najbolje, da si postelje čez noč na divanu v čakalnici. Prinesel ji je odejo, staro suknjo in celo blazinicu ter ji obljubil, da se zgodaj zjutraj oglasi, da bi skupaj premislila, kaj bi ji kazalo zdaj storiti. Svečano ji je obljubil, da ne bo povedal njenemu stricu, kje tiči trmasto dekle.

Mili mali kalifornijski mak, — je dejal, — zatekla si se k meni v stiski, in podla duša bi bil, če bi te izdal. Ostal je mož beseda in pozneje sta se oba pogosto smejala, če je Zeldi pravil, kako je spravil njenega strica in teto namenoma v zadrego z vprašanjem, če sta že dobila kakšno vest od nečakinja ali če vesta, kje se skriva. Končno ga je stari Burgess prosil, naj ne govori več o nji.

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

Madame Du Barry pod giljotino

Kako je bila obsojena na smrt znana ljubica francoskega kralja Ludvika XV.

Jeanne Vaubernier, ki se je poročila z grofom Du Barry in je bila priležnica francoskega kralja Ludvika XIV., je stopila 6. decembra 1793. zjutraj kot obtoženka pred pariški revolucionarni tribunal. Bilo ji je sicer že 50 let, v ječi je mnogo pretrpela, bila je precej debela, navzlic temu pa še vedno zelo lepa. Državni tožilec, bivši trgovski agent Fouquier - Tinville, mož nizkega čela, srepih oči in tenkih ustnic, zloglasni »dobavitelj morišča« velike francoske revolucije, je obtožil madame Du Barry, da je zelo bogata, da je posodila Rohanu denar za protirevolucionarno delovanje in da je priležnica kralja Ludvika XVI.

Med pričami je bil najprej zaslišan Greine, ki je v dno duše sovražil obtoženko in napel vse sile, da jo čimboli očrni. Priča Escourt ji je hotel pomagati, toda predsednik sodišča ga je dal aretirati, češ, da je njen pajdaš. Bivši sluga madame Du Barry Salanave, ki je bil odpuščen zaradi tatvine, se je maseval pred sodiščem z denunciacijami. Črnc Zamor se je izdal pred sodiščem za »vrlega sina narave, apostola svobode in vzornega učenca J. J. Rousseaua« in izpovedal je, da je moral biti igračka tiranove ljubice. Druge priče so bili bivši obtoženki uslužbenci in vojniki, ki so sledili madame Du Barry med njenim bivanjem v Angliji na vsakem koraku.

Dve uri je trajala obravnava in madame Du Barry je bila obsojena na smrt. Ko so ji prečitali smrtno obsodbo, se je onesvestila in orožniki so jo morali odnesti v smrtno celico. Zadnja noč je preživela v nepopisni grozi in strahu pred smrtjo. Madame Du Barry je namreč tako visela na življenju, da ji je bila misel na smrt najstrašnejša. Sodnik Denisot je izbral njen strah pred smrtjo za to, da je izsilil iz nje priznanje, kje ima skrit svoj nakit, srebno in zlato posodo, denar itd. Obljubil ji je, da ji izposluje pomilostitev, češar pa seveda ni mislil resno. Cim mu je povedala, kje ima skrite dragocene stvari, je Denisot smeje zabrusil v obraz, da zdaj ni več povoda, da bi usmrtevec odgodil.

Zgodaj zjutraj so odstrigili obsojenki lase in ji obklesali belo obleko. Na morišče so jo peljali z vozom, na katerem so bili še štirje na smrt obsojeni možiki. Ko se je pomikal spredov z obsojenici mimo Labillejeve modne trgovine, kjer je madame Du Barry kupovala svoje razkošne obleke, je začela obsojenka vsa objokana kričati: »Prijetelj, za božjo voljo vas prosim, rešite me! Vse kar imam, dam ljudstvu, samo življenje mi pustite!« — »Tvoje imetje je itak že last ljudstva«, — je odgovoril nekdo iz množice. Toda sosed je udaril zasmehovalca s pestjo po obrazu in častnik, ki je spremljal obsojenke na morišče, je zaklical vozniku, naj počne konje, ker se je bal, da bi se ljudstvo ne uprlo. Na morišču sta zgrabila obsojenko dva krvnika in jo odvlekla pod giljotino. Predno se je zatrkjala njena glava v koš pod giljotino, je obsojenka zaklicala krvniku: »Samo še trenutek! Milost! Milost!«

Sanatoriji za podaljšanje življenja

V velikih ameriških mestih so nastale posebne vrste sanatorij, ki jim je glavni namen podaljšanje človeškega življenja. Svojege namena pa ne dosežajo s pomlajevalnimi operacijami, temveč s temeljitim izlečenjem vseh bolezni in preureditvijo prehrane. Vsakega bolnika natančno preiščejo, posebno glede prehrane in načina življenja. In pri večini se izkaže, da žive tako, kakor da bi si hoteli življenje čimboli prikrajšati. Sanatoriji za podaljšanje življenja so dosegli velike uspehe, ki so razvidni že iz tega, da deluje v njih nad 8.000 zdravnikov, ki lečijo vsako leto nad milijon bolnikov. Vsakega bolnika lečijo najprej po običajnih zdravniških metodah, dokler ni docela izlečen. Potem ga trenirajo v sistematičnem in higijeničnem načinu življenja. Namen tega sistema je naučiti človeka živeti tako, da si življenje čimboli podaljša. Praktične vaje dopolnjuje teoretična predavanja o človeškem organizmu ter o duševni in telesni higijeni.

Veliki uspehi, ki so jih dosegli ameriški sanatoriji v podaljšanju življenja so dali tudi Evropi pobudo, da je začela razmišljati o ustanovitvi zavodov za zdravstveno kulturo. Na čelu mednarodnega pokreta, ki si je nadel to nalogo, je znani higienik prof. dr. Dillberger. V mnogih evropskih mestih so že ustanovljeni pripravljalni odbori, ki bodo zbirali sredstva za take sanatorije.

Spominajte se slenih!

Koprive proti revmatizmu

Francoska farmacevtska revija poroča o zanimivem primeru izlečenja težkega revmatizma. Nekaj prebivalec Roshira na Škotskem je ležal vsak dan po več ur na solncu v nadi, da mu bodo topli solni žarki olajšali silne bolečine, ki mu jih je povzročal revmatizem. Nekoga dne je bil pa tako nepreviden, da je legel nag v koprive, ki so ga pošteno opekle. Lahko si pa mislimo njegovo presenečenje in veselje, ko je začutil, da so bolečine občutno ponehale. Še nekaj dni se je valjal nag po koprivah in revmatizem je popolnoma izginil.

Ko so izvedli za to drugi revmatični ljudje, so kmalu potrgali vse koprive, ki jih rabijo na Škotskem namesto zelenjave za juho, poleg tega pa vare iz njih pivo. Zdravnik dotičnega kraja se je na lastne oči prepričal, da so koprive res zelo učinkovito sredstvo proti revmatizmu.

KINO IDEAL

Danes nov spored!

Ob 4., 1/2 8. in 9. uri

V viharju življenja

Krasna tragedija; v glavni vlogi

HANS STUWE

Premiera! f

Ganljivo!

Mačka

ni sovražnica miši

Dobro mnenje, ki ga je imel J. Rousseau o ljudeh, je razširil neki kitajski učenjak tudi na mačke. Po dolgih opazovanjih je prišel do zaključka, da mačka prav za prav ni sovražnica miši, temveč da so jo proglasili in napravili za tako hudobni ljudi. O tej na prvi pogled malo neverjetni ugotovitvi je napisal obširno obravnavo, ki jo je priobčila newyorška revija za psihologijo.

Mačka po svoji naravi ni sovražnica miši, trdi kitajski učenjak. Mlado mačko skoči na miško pod pritiskom nagona posnemanja, ker je videlo, kako stara mačka napada uboge miške. Izolirajte pa mlade mačke in vzgojite jih dobro, pa boste videli, da postanejo najboljše prijateljice mišk. Vsaka mačka lahko postane najhujši krvnik miši ali pa njihov najboljši prijatelj. Vse je odvisno od njenih prvih izkušenj v zgodni mladosti. Zaprite mlado mačko v kletko, izolirajte jo od starih in spustite k nji miške, pa boste videli, da jih ne bo pohrustala.

Franc Jager
tapetništvo
LJUBLJANA, Sv. Petra n. 29
priporoča svoje najmoderneje fotelje vseh vrst, modroce, otomane, žimo, zložljive postelje, patentne divane i. t. d.
Najmodernejša oblika! Prostor za posteljnino. Garantirana konstrukcija!

Darila za Božič in Novo leto!
nudi v nove preurejeni trgovini
Ivan Božataj
Konfranski trg št. 19 in sicer: **Poleg Nunske cerkve**
Moderne lestence za jedilnice, salone, gosposke sobe.
Moderne ampule za spalnice.
Svetiljke za nočne omarice.
Okrasne svetiljke.
Pisarniške svetiljke.
Ročne in žepne svetiljke.
Svilene senčnice po naročilu.
Likalnike in kuhalnike.
Kuhalne plošče.
Čajne kanglice.
Grelna blazina.
Masažne aparate.
Oglejte si zalogo! Izredno nizke cene!

Klišaje
vseh vrst enobarone in večbarone izdeluje klišarna
Ljubljana
Jugoigrafika
Sv. Petra nasip št. 23
Telefon 2496

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakalo - Na vprašanja brez znakalo ne odgovorjamo - Najmanjši oglaš. Din 5.—

Od danes naprej odprodajam zaradi prevelike zaloge več tisoč knjig in revij vseh jezikov za lastno ceno. — Hinko Sevar, antikvariat knjigarna v »Stiškem dvorcu« nasproti št. Jakobske šole, Ljubljana. 3098

Klavirji
Velika izbira klavirjev. — Strokovnjaško popravilo in čisto ugaševanje. Nizke cene, tudi na obroke. Solidna postrežba. — Tovarna klavirjev WARBIENEK, Ljubljana, Gregorčičeva 5, Rimska c. 2. 3099

Sportne sanke

dvosedežne, jako lepe in trpežne po 140.— Din — preprodajalci popust — dobite pri M. Fajfar, kolarstvo, Ljubljana, Trnovska ulica 25. 3097

L. Mikuš

LJUBLJANA, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo dežnikov in solčnikov ter sprehajalnih palic. Popravila se izvršujejo — točno in solidno. —

Telefon 2059
Premog suha drva
Pogostnik, Dobrošičeva 5

Premog, drva, koks

prodaja

»ILIRIJA« d. o. z., Ljubljana, Dunajska c. 46 — telef. 2820
Miklošičeva c. 6 — telef. 2595

1—2 opremljeni sobi s posebnim vhomom in električno razsvetljavo išče solidne trgovce v centru. Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Centrum«. 3112

Priporoča se modna trgovina
T. Eger
Ljubljana
Sv. Petra cesta 2

Dalmatinska vina

Posebno izbrane vrste, namenjene za praznike, se točijo po spodaj čez ulico znižanih cenah
Crnina kuč la
lastni pridelek Din 10.—
Ružica special la 10.—
lastni pridelek 10.—
Opolo viško, extra la 11.—
Belo viško, extra la 11.—
Proseko črno staro 26.—
iz suh. grozdja 26.—
Vehrmuth la original 26.—
Tropinovec pristni la 34.—
45 % 38.—
Slivovka pristna la 38.—
45 % 38.—
Konjak medicinal 48.—
več let star 48.—
Za vsa vina od 5 litrov naprej popust, izven mesta tranzit.
Za postne dneve terek in sredi specialne morske ribe v večji izbiri po zelo smernih cenah.
OPERA KLET
Gledališka ulica 2

Klavirji!

Za Božič kupite na obroke
od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Hülzl Sting original, ki so nesporno najboljše (lahka precizna mehanika). Prodaja jih izključno le sod. izvedenec in bivši učit. Glasbene Matice **ALFONZ BREZNIK**
Mestni trg 3.
Najcenejša posojevalnica.

Dospela so pristna štajerska, dolenjska in dalmatinska vina

Se priporoča
Restavracija „Pod Skalco“
LJUBLJANA, Mestni trg št. 11

POZOR! POZORI!

Sir in med

vseh vrst kupite po najnižjih cenah pri
Julij ZUPAN, Ljubljana, Sv. Petra c. 35
DOBRO BLAGO! SOLIDNE CENE!

Gramofoni vseh svetovnih znamk!

»HOMOCORD« »COLUMBIA«
»HIS MASTER'S VOICE«
»CENTRAFON« »POLYDOR«

Velika zaloga in izbira gramofonskih plošč! — Najnovjši šlagerji, kupleti, harmonike itd. vedno na zalogi.
Gramofonske plošče po stari ceni od Din 36.— dalje.
Cene zelo nizke! Vse na ugodne obroke!

Najlepša prilika za božična in novoletna darila!
„CENTRA“
trgovina gramofonov in plošč, šivalnih strojev, koles itd.
LJUBLJANA, Masarykova cesta (pri kolodvoru)
Telefon 23—83. Telefon 23—83.